Europos Parlamentas
2024-2029

Biudžeto kontrolės komitetas

2024/2106(INI)

14.5.2025

NUOMONĖ

Biudžeto kontrolės komiteto

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl galimybių supaprastinti sanglaudos fondus
(2024/2106(INI))

Nuomonės referentas: Jacek Protas

PA_NonLeg

PAKEITIMAI

Biudžeto kontrolės komitetas teikia atsakingam Regioninės plėtros komitetui toliau pateikiamą tekstą:

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
11 a nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ir Europos Audito Rūmų išvadas jų metinėse ataskaitose dėl ES biudžeto vykdymo,

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
11 b nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 8 d. Europos Audito Rūmų apžvalgą 03/2024 „Patikinimo sistemos ir pagrindinių veiksnių, lėmusių 2014–2020 m. sanglaudos išlaidų klaidas, apžvalga“,

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
A konstatuojamoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
A. kadangi sanglaudos politika yra svarbiausia ES investicinė priemonė siekiant sumažinti socialinius, teritorinius ir ekonominius skirtumus ir jos ilgalaikiam pobūdžiui neturėtų kelti pavojaus neatidėliotinos priemonės ir pakeitimai, kuriais siekiama perskirstyti sanglaudos lėšas kitiems prioritetams;	A. kadangi sanglaudos politika yra svarbiausia ES investicinė priemonė siekiant sumažinti socialinius, teritorinius ir ekonominius skirtumus ir jos ilgalaikiam pobūdžiui neturėtų kelti pavojaus neatidėliotinos priemonės ir pakeitimai, kuriais siekiama perskirstyti sanglaudos lėšas kitiems prioritetams; ***kadangi sanglaudos politika ir su ja susiję fondai***

	turi būti skirti pagrindiniams jų tikslams pasiekti ir įgyvendinami taip, kad būtų užtikrintas patikimas finansų valdymas ir veiksminga ES finansinių interesų apsauga;

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
A a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Aa. kadangi sanglaudos politika grindžiama pagrindinėmis ES vertybėmis; kadangi griežtos teisinės valstybės sąlygos skirstant lėšas ir tvirti veiksmingos ES lėšų apsaugos reikalavimai yra būtini elementai, kurių atžvilgiu negali būti pasiduodama supaprastinimui; kadangi vykdydamos biudžetą valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad būtų laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, ir gerbia Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas ES vertybes;

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
E konstatuojamoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
E. kadangi kintanti ir sudėtinga reglamentavimo aplinka ***buvo pagrindinis veiksnys, nulėmęs dabartinį žemą*** sanglaudos politikos ***įgyvendinimo lygį*** visose valstybėse narėse;	E. kadangi kintanti ir sudėtinga reglamentavimo aplinka ***gerokai apsunkino savalaikį, veiksmingą ir efektyvų*** sanglaudos politikos ***įgyvendinimą*** visose valstybėse narėse;

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
E a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Ea. kadangi daugiausia dėmesio skiriant tam, kad iki 2026 m. būtų

pasiektos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) tarpinės ir siektinos reikšmės, padidėjo nacionalinių ir regioninių viešojo administravimo institucijų darbo krūvis, todėl tapo sunku valdyti sanglaudos politikos fondus ir įgyvendinti jų programas;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
F a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Fa. kadangi, Europos Audito Rūmų vertinimu, su sanglaudos politika susijusių išlaidų klaidų lygis nuo 2017 m. kasmet viršijo 2 proc. reikšmingumo ribą ir 2022 m. pasiekė 6,4 proc., o 2023 m. – 9,3 proc.;

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
F b konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Fb. kadangi, remiantis Europos Audito Rūmų išvadomis, 2018–2023 m. dažniausiai pasitaikiusių klaidų rūšis buvo ir didžiausią poveikį įvertintam klaidų lygiui turėjo netinkamos finansuoti išlaidos ir netinkami finansuoti projektai, taip pat neatitiktis valstybės pagalbos ir ES bei nacionalinėms viešųjų pirkimų taisyklėms;

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
F c konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Fc. kadangi, jei vykdant ES biudžetą nuolat daroma daug klaidų, Komisija,

	kaip nustatyta Finansiniame reglamente[1a], turi imtis taisomųjų priemonių, pvz., supaprastinti taikomas nuostatas, patobulinti kontrolės sistemas ir pertvarkyti programą ar įgyvendinimo sistemas;
	[1a] 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
F d konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Fd. kadangi sanglaudos politikos srityje sukčiavimu nelaikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, skaičius ir finansinė vertė yra gerokai mažesni, palyginti su pažeidimais, apie kuriuos pranešta per pirmuosius dešimt 2007–2013 m. programavimo laikotarpio įgyvendinimo metų; kadangi 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu sukčiavimo nustatymo lygis siekė 0,53 proc. ir buvo panašus į 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu nustatytą lygį; kadangi pažeidimų nustatymo lygis yra gerokai mažesnis – 0,67 proc., palyginti su 2,5 proc. rodikliu 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu; kadangi sukčiavimo nustatymo lygiui didelės įtakos gali turėti pavieniai pažeidimų, susijusių su didelėmis lėšų sumomis, atvejai; kadangi būtina išsamiau paaiškinti, koks ryšys sieja sukčiavimo nustatymo lygį ir faktinius sukčiavimo atvejus;

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
G a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Ga. kadangi dvigubo finansavimo vengimas yra pagrindinis ES finansinių interesų apsaugos principas ir būtina patikimo ES biudžeto finansų valdymo sąlyga;

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
I konstatuojamoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
I. kadangi reikėtų stiprinti vieno bendro audito principą ir įgyvendinti priemones, kuriomis būtų mažinamas dvigubos kontrolės ir auditų, sutampančių su to paties projekto ir paramos gavėjo atžvilgiu vykdoma nacionaline priežiūra, skaičius;	I. kadangi reikėtų stiprinti vieno bendro audito principą ***siekiant parodyti tikėtinus rezultatus, susijusius su klaidų lygio mažinimu,*** ir įgyvendinti priemones, kuriomis būtų mažinamas dvigubos kontrolės ir auditų, sutampančių su to paties projekto ir paramos gavėjo atžvilgiu vykdoma nacionaline priežiūra, skaičius;

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
I a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	***Ia. kadangi sanglaudos politika turi išlikti atspari sukčiavimui ir korupcijai, taip pat bet kokiems bandymams panaudoti jos finansavimą pradinės misijos ir sutartų programos prioritetų neatitinkančiais tikslais; kadangi šiuo tikslu turi būti sugriežtintos sąlygos ir įdiegtos pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencijos, nustatymo ir taisomosios priemonės, taip pat turi būti užtikrintas tinkamas partnerystės principo, skaidrumo reikalavimų ir kovos su**

	sukčiavimu politikos taikymas;

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
1 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
1. primena, kad ***per pastaruosius penkerius metus*** sanglaudos politika ***atliko*** esminį vaidmenį reaguojant į daugialypes ekstremaliąsias situacijas ir iššūkius, ir pabrėžia, kad reikia išsaugoti jos ilgalaikes investicijas ir teritorinį pagrįstumą bei prioritetus;	1. ***pripažįsta sanglaudos politikos laimėjimus mažinant ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus ES;*** primena, kad sanglaudos politika ***taip pat atlieka*** esminį vaidmenį reaguojant į daugialypes ekstremaliąsias situacijas ir ***socialinius bei ekonominius*** iššūkius, ***taip pat sudarant sąlygas ES regionams atlaikyti sukrėtimus*** ir ***didinti atsparumą;*** pabrėžia, kad***, nors sanglaudos politika turi išlikti lanksti ir užtikrinti atsaką krizės metu,*** reikia išsaugoti jos ***esminę tapatybę ir didelius užmojus bei sutelkti dėmesį į*** ilgalaikes investicijas ir teritorinį pagrindimą bei prioritetus;

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
1 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	1a. ragina vykdyti modernizuotą, decentralizuotą ir sustiprintą sanglaudos politiką, pagal kurią daugiausia dėmesio būtų skiriama žmonėms ir kuri būtų grindžiama tvirtesniu daugiapakopio valdymo požiūriu; primygtinai tvirtina, kad sanglaudos politikos tikslus galima pasiekti tik turint tinkamą biudžetą, atsižvelgiant į reikėsimų investicijų mastą; pabrėžia pasidalijamojo valdymo ir visapusiško partnerystės principo laikymosi svarbą, užtikrinant visapusišką vietos ir regionų valdžios institucijų, taip pat visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą visais lygmenimis; pabrėžia, kad skaidrumas, atskaitomybė ir ES finansinių interesų apsauga yra

esminės sanglaudos politikos patikimumo ir veiksmingumo sąlygos;

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
1 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	1b. pabrėžia, kad supaprastinimas turėtų būti pagrindinis sanglaudos politikos principas; mano, kad sanglaudos politikos fondų įgyvendinimas turėtų būti supaprastinamas visais lygmenimis, siekiant galutinio tikslo – užtikrinti geresnes galimybes gauti lėšų ir sumažinti administracinę naštą galutiniams paramos gavėjams, ir primygtinai tvirtina, kad šiuo tikslu labai svarbu skaitmeninti ES lėšų valdymą, ataskaitų teikimą, stebėseną ir auditą; pakartoja, kad dėl tokio supaprastinimo neturėtų nukentėti pakankama kontrolė, patikimas finansų valdymas ir skaidrumas; mano, kad supaprastinimą galima laikyti sėkmingu tik tuo atveju, jei kartu bus sustiprinta ES biudžeto apsauga nuo sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų ir kitokio piktnaudžiavimo viešosiomis lėšomis, tuo pačiu gerinant patikimą finansų valdymą ir didinant ES lėšų skyrimo skaidrumą, taip pat siekiant sumažinti vis didesnį klaidų lygį sanglaudos srityje;

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
1 c dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	1c. mano, kad supaprastinimo priemonėmis vis tiek turėtų būti užtikrinta, kad visos ES institucijos ir įstaigos, susijusios su ES lėšų kontrole ir ES finansinių interesų apsauga, visų pirma Europos prokuratūra, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir

	Europos Audito Rūmai, turėtų visapusišką prieigą prie dokumentų, informacijos ir duomenų, reikalingų jų atitinkamai kompetencijos sričiai;

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
2 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	2a. primena, kad supaprastinimo pastangomis visų pirma turi būti siekiama sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą ir palengvinti jų galimybes gauti finansavimą; todėl pabrėžia, kad reikia užkirsti kelią pernelyg dideliam biurokratizmui ir panaikinti nereikalingą procesų dubliavimąsi; ragina valstybes nares vengti perteklinio reglamentavimo įgyvendinant sanglaudos fondų programas; primena, kad perteklinis reglamentavimas daro neigiamą poveikį ne tik paramos gavėjams, visų pirma mažesniems naudos gavėjams, pvz., MVĮ, bet ir visam bendrosios rinkos veikimui, nes valstybėse narėse sukuriama įvairių lygmenų reglamentavimo našta;

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
3 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
3. ragina Komisiją būsimuose pasiūlymuose dėl naujos sanglaudos politikos struktūros supaprastinimo skatinti laikytis principo „iš apačios į viršų“, užtikrinant privalomą konsultavimąsi su vietos ir regionų valdžios institucijomis, pilietinės visuomenės organizacijomis ***ir*** mažosiomis bei vidutinėmis įmonėmis ir jų dalyvavimą;	3. ***primena subsidiarumo principą, taip pat tai, kad svarbu laikytis teritorinio ir decentralizuoto požiūrio, ir ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad sprendimus dėl finansavimo priimtų arčiausiai vietos esantys asmenys, geriausiai išmanantys regionus, kuriuose lėšos naudojamos; taip pat*** ragina Komisiją būsimuose pasiūlymuose dėl naujos sanglaudos politikos struktūros

	supaprastinimo skatinti laikytis principo „iš apačios į viršų“, užtikrinant privalomą konsultavimąsi su vietos ir regionų valdžios institucijomis***, socialiniais partneriais***, pilietinės visuomenės organizacijomis***,*** mažosiomis bei vidutinėmis įmonėmis***, taip pat kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais*** ir ***skatinti*** jų dalyvavimą;

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
3 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	3a. mano, kad nacionalinių, vietos ir regionų valdžios institucijų administracinių gebėjimų stiprinimas, ypač mažiau išsivysčiusiuose regionuose, yra skubus klausimas ir būtina supaprastinimo sąlyga; ragina Komisiją padidinti savo paramą administracinių gebėjimų stiprinimui, be kita ko, rengiant darbuotojų mokymus, dalijantis geriausia patirtimi, atliekant tarpusavio vertinimus ir teikiant techninę pagalbą siekiant užtikrinti veiksmingą lėšų valdymą;

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
4. mano, kad sumažinus įvairių fondų skaičių, nustačius bendrą įgyvendinimo, stebėsenos ir kontrolės taisyklių rinkinį, taip pat ***bendrą integruotą*** IT ***sąsają*** paramos gavėjams būtų galima sudaryti sąlygas lankstesnei politikai ir pagerinti galimybę programavimo laikotarpiu perkelti lėšas skirtingiems prioritetams nekeičiant reglamentavimo sistemos;	4. mano, kad sumažinus įvairių fondų skaičių, nustačius bendrą įgyvendinimo, stebėsenos ir kontrolės taisyklių rinkinį, taip pat ***visoms valstybėms narėms privalomai naudojant integruotas*** IT ***sąsajas*** paramos gavėjams***, apimančias visus programos ciklo etapus ir visą keitimąsi duomenimis bei dokumentais, naudojantis automatizuotomis ataskaitų teikimo priemonėmis,*** būtų galima sudaryti sąlygas lankstesnei politikai ir pagerinti galimybę programavimo laikotarpiu

perkelti lėšas skirtingiems prioritetams nekeičiant reglamentavimo sistemos ***su sąlyga, kad tokie pokyčiai būtų demokratiškai prižiūrimi***;

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	4a. pabrėžia, kad skaitmeninimas yra vienas pagrindinių supaprastinimo, skaidrumo, veiksmingumo ir racionalizavimo komponentų ir veiksnių; visų pirma mano, kad veiklos ir procedūrų skaitmeninimas gali padėti supaprastinti sanglaudos politikos fondų įgyvendinimą ir ilgainiui sumažinti administracinę naštą pareiškėjams ir paramos gavėjams, taip pat vadovaujančiosioms institucijoms ir Komisijai;

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	4b. pakartoja savo raginimą Komisijai naudotis IT priemonėmis, pvz., ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistema (EDES) ir ARACHNE, kurios yra privalomos visoms ES lėšoms, ir užtikrinti geresnį naujų technologijų, pvz., dirbtinio intelekto, naudojimą, kad ES biudžetas būtų geriau apsaugotas nuo sukčiavimo ir netinkamo lėšų panaudojimo;

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 c dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*

	4c. pabrėžia, kad bendras ir sistemingas skaitmeninių ir automatizuotų ataskaitų teikimo, stebėsenos ir audito sistemų naudojimas gali padėti supaprastinti ir apsaugoti ES biudžetą; ragina Komisiją skubiai sukurti integruotą ir sąveikią sistemą, kuri būtų grindžiama esamomis priemonėmis ir duomenų bazėmis, tačiau jomis neapsiribotų, baigto Finansinio reglamento naujos redakcijos kontekste; mano, kad valstybių narių naudojimasis bendra, integruota ir sąveikia informacijos ir stebėsenos sistema, įskaitant bendrą duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonę, turėtų būti išankstinė bet kokių lėšų, įskaitant sanglaudos politikos lėšas, išmokėjimo valstybėms narėms pagal daugiametę finansinę programą po 2027 m. sąlyga;

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 d dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	4d. mano, kad nors lėšų sutelkimas pagal temas užtikrina suderinamumą su ES prioritetais, tačiau pernelyg didelis nelankstumas dažnai lėtina lėšų išmokėjimą ir lemia neveiksmingumą; palankiai vertina tai, kad Komisija savo 2021–2027 m. sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūroje pasiūlė peržiūrėti Europos regioninės plėtros fondo paramos telkimo pagal temas reikalavimus, kad būtų atsižvelgta į naujus ir iš dalies pakeistus konkrečius tikslus ir konkrečius tikslus, kurie buvo nustatyti STEP reglamentu[1a]; ragina Komisiją užtikrinti didesnį sanglaudos politikos fondų teminį lankstumą, kad būtų galima patenkinti konkrečius regionų poreikius ir kad tuo pačiu būtų sustiprintas patikimas finansų valdymas, sumažinta biurokratija ir pagerintas lėšų

	įsisavinimas;
	[1a] 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241, (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 e dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	4e. primygtinai ragina Komisiją reguliariai stebėti, kaip valstybės narės atrenka ekspertus, atsakingus už projektų paraiškų vertinimą ir atranką, siekiant užtikrinti reikiamą kompetencijos ir skaidrumo lygį ir užkirsti kelią sukčiavimui;

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
7 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
7. siūlo išnagrinėti įvairias galimybes tam tikrą sanglaudos politikos biudžeto dalį privalomai skirti bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai ir integruotoms teritorinėms investicijoms;	7. siūlo išnagrinėti įvairias galimybes tam tikrą sanglaudos politikos biudžeto dalį privalomai skirti bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai ir integruotoms teritorinėms investicijoms***, atrenkant projektus, kurie turi būti vykdomi kuo arčiau vietos ir regionų lygmens, siekiant užtikrinti, kad programomis būtų galima veiksmingai patenkinti faktinius poreikius***; ***taip pat siūlo ypatingą dėmesį skirti atokioms***

	vietovėms, kaimo vietovėms ir pažeidžiamoms bendruomenėms;

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
8 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
8. prieštarauja bet ***kokiai*** sanglaudos politikos ***centralizavimo*** pagal principą „iš viršaus į apačią“ ***reformai***; vis dėlto pripažįsta, kad šiuo metu kuriami tam tikri teigiami elementai pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad programose, kurioms taikomas tiesioginis valdymas, lėšų valstybėms narėms išmokėjimas nebūtinai atspindi į jas įtrauktų tarpinių ir siektinų reikšmių kiekį ir svarbą; pabrėžia, kad centralizuotas modelis išryškino keletą esminių problemų, ***be kita ko, susijusių su ES finansavimo atsekamumu***;	8. prieštarauja bet ***kokiam*** sanglaudos politikos ***centralizavimui*** pagal principą „iš viršaus į apačią“ ***ar renacionalizavimui***; vis dėlto pripažįsta, kad šiuo metu kuriami tam tikri teigiami elementai pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad programose, kurioms taikomas tiesioginis valdymas, lėšų valstybėms narėms išmokėjimas nebūtinai atspindi į jas įtrauktų tarpinių ir siektinų reikšmių kiekį ir svarbą; pabrėžia, kad centralizuotas modelis išryškino keletą esminių problemų, ***apie kurias taip pat pranešė Europos Audito Rūmai ir kurias pripažino Komisija, susijusių su finansine priežiūra, pažeidimų prevencija, dvigubu finansavimu, sukčiavimu, veiklos rezultatų stebėsena, įskaitant galutinių gavėjų atsekamumą ir skaidrumą, ribotą ES pridėtinę vertę dėl nedidelio tarpvalstybinių projektų skaičiaus ir ribotą subnacionalinių subjektų, visų pirma vietos ir regionų valdžios institucijų, dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant EGADP***; ***pabrėžia, kad daugiapakopis valdymas skatina kurti konkretiems regionų poreikiams pritaikytus sprendimus;***

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
9 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
9. pripažįsta, kad veiklos rezultatais grindžiami mechanizmai gali padėti	9. pripažįsta, kad veiklos rezultatais grindžiami mechanizmai gali padėti

užtikrinti, kad sanglaudos politika būtų veiksmingesnė ir labiau orientuota į rezultatus***, tačiau*** įspėja netaikyti šio modelio visiems vienodai naujuoju 2028–2034 m. programavimo laikotarpiu, tinkamai atsižvelgiant į įvairių išlaidų sektorių ypatumus, ypač vykdant su moksliniais tyrimais ir socialiniais klausimais susijusius projektus;	užtikrinti, kad sanglaudos politika būtų veiksmingesnė ir labiau orientuota į rezultatus***; tačiau nerimauja, kad perėjimas prie labiau veiklos rezultatais grindžiamo požiūrio į ES finansavimą susijęs su aukštu klaidų lygiu pastaraisiais metais; vis dėlto primena, kad pagal veiklos rezultatais grindžiamas priemones, pvz., EGADP, Europos Audito Rūmai negalėjo apskaičiuoti klaidų lygio, nes finansavimo specifika buvo nesusijusi su išlaidų modeliu;*** įspėja netaikyti šio modelio visiems vienodai naujuoju 2028–2034 m. programavimo laikotarpiu, tinkamai atsižvelgiant į įvairių išlaidų sektorių ypatumus ***ir aplinkybes***, ypač vykdant su moksliniais tyrimais ir socialiniais klausimais susijusius projektus; ***laikosi nuomonės, kad norint pereiti prie veiklos rezultatais grindžiamo požiūrio, grindžiamo EGADP modeliu, būtina išspręsti daugelį su jo įgyvendinimu susijusių problemų, įskaitant tas, kurias iškėlė Europos Audito Rūmai, taip pat prieš pradedant taikyti tokį modelį įvertinti duomenis, susijusius su visapusišku jo poveikiu; mano, kad siekiant užtikrinti patikimą ES lėšų valdymą, kartu su visais būsimais veiklos rezultatais grindžiamais finansavimo mechanizmais turi būti taikomos ir kur kas griežtesnės apsaugos priemonės;***

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
10. pripažįsta, kad likvidumo problemos atgraso potencialius paramos gavėjus, pvz., savivaldybes, nuo paraiškų teikimo dėl pagal sanglaudos politiką finansuojamų projektų, todėl ragina tokiais atvejais gerokai ir pagal poreikius padidinti išankstinį finansavimą;	10. ***pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti tvirtą sanglaudos politikos finansinį pagrindą, reikia veiksmingai ir papildomai sutelkti ES ir valstybių narių finansavimą; pabrėžia nacionalinio bendro finansavimo vaidmenį didinant bendrą ES fondų investicijų apimtį ir poveikį, kartu padedant skatinti didesnę valstybių narių, vietos ir regionų valdžios***

	institucijų ir paramos gavėjų atsakomybę, sudarant sąlygas sėkmingai įgyvendinti sanglaudos politikos fondus; atsižvelgdamas į tai, įspėja dėl pernelyg didelio 100 proc. bendro finansavimo naudojimo, nes paaiškėjo, kad įgyvendinant iš sanglaudos fondų finansuojamas reagavimo į krizes priemones, kurioms skiriamas 100 proc. ES bendras finansavimas, ypač dažnai daromos klaidos; pripažįsta, kad likvidumo problemos atgraso potencialius paramos gavėjus, pvz., savivaldybes ***ir MVĮ***, nuo paraiškų teikimo dėl pagal sanglaudos politiką finansuojamų projektų, todėl ragina tokiais atvejais gerokai ir pagal poreikius padidinti išankstinį finansavimą;

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	10a. primena, kad Finansinio reglamento naujoje redakcijoje nustatyta nauja labai mažos vertės dotacijų, siekiančių iki 15 000 EUR, kategorija, kuriai panaikinti kai kurie administraciniai reikalavimai; ragina Komisiją imtis papildomų supaprastinimo priemonių smulkesniems paramos gavėjams, kad būtų sumažinta administracinė našta ir kaštai, pavyzdžiui, supaprastinti ataskaitų teikimo įpareigojimus ir teikti tikslinę techninę pagalbą, kad būtų sprendžiami pajėgumo apribojimų klausimai nepakenkiant atskaitomybei;

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*

	10b. mano, kad dabartiniu programavimo laikotarpiu galiojantis supaprastintas išlaidų apmokėjimas galėtų būti taikomas įgyvendinant ir kitas įvairias programas, visų pirma smulkesnių paramos gavėjų naudai; ragina Komisiją skatinti dažniau taikyti supaprastintą išlaidų apmokėjimą suderinant taikomą metodiką ir pateikiant aiškias gaires dėl projektų, įgyvendinamų taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą,* ex ante *ir* ex post *tikrinimo, kad paramos gavėjams būtų pateiktos aiškios gairės ir informacija apie tai, kaip turėtų būti įgyvendinami projektai, kuriems taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimas;

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 c dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	10c. palankiai vertina 2021–2027 m. sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūroje Komisijos pateiktą pasiūlymą, kad programoms, įgyvendinamoms pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą su NUTS 2 regionais, besiribojančiais su Rusija, Baltarusija ar Ukraina, turėtų būti suteikta galimybė gauti 9,5 % vienkartinį išankstinį programos asignavimų finansavimą ir 100 % ES finansavimą; primygtinai ragina Komisiją pasiūlyti papildomų priemonių, kuriomis būtų tenkinami ES rytinių pasienio regionų poreikiai;

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
12 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
12. ragina Komisiją pasiūlyti papildomų priemonių siekiant užkirsti kelią	12. ***primena, kad supaprastinimas neturi būti vykdomas gero valdymo,***

dvigubam finansavimui ir jo išvengti***,*** ***užtikrinti*** duomenų gavybos ***priemonių*** sąveikumą ***ir užtikrinti pusiausvyrą tarp ES biudžeto supaprastinimo ir apsaugos***;

viešųjų pirkimų ir kontrolės principų, kurie yra labai svarbūs siekiant užtikrinti teisinės valstybės principo laikymąsi ir kitų atitinkamų sąlygų vykdymą, sąskaita; ragina Komisiją pasiūlyti papildomų priemonių siekiant užkirsti kelią dvigubam finansavimui ir jo išvengti***; mano, kad norint išspręsti šią problemą svarbus vaidmuo tenka skaitmeninimui; ypač pabrėžia, kad būtina užtikrinti*** **ex ante** ***dvigubo finansavimo prevenciją, aiškiai apibrėžiant, kokiomis priemonėmis ir kokios rūšies veiksmai gali būti finansuojami, ir mano, kad tai galima pasiekti sukuriant ir naudojant bendrą integruotą sąveikią informacijos ir stebėsenos sistemą, įskaitant bendrą*** duomenų gavybos ***ir rizikos vertinimo priemonę, kuri būtų grindžiama esamomis priemonėmis ir duomenų bazėmis, bet jomis neapsiribojant, atsižvelgiant į parengtą naują Finansinio reglamento redakciją; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti geresnes sąlygas visuomenei gauti aiškią ir naujausią informaciją apie sanglaudos fondo galutinius naudos gavėjus, pasitelkiant vartotojams patogias skaitmenines platformas, įskaitant savalaikį nacionalinių ir ES duomenų gavybos sistemų*** sąveikumą***; pakartoja, kad turi būti reikalaujama, jog valstybės narės teiktų duomenis apie galutinį gavėją arba paskutinį subjektą, o ne tik apie antrojo lygmens gavėjus***;

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
13 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
13. ***rekomenduoja sukurti supaprastintą ir racionalizuotą mechanizmą***, kad ***kitoje daugiametėje finansinėje programoje būtų užtikrintas tiesioginis finansavimas miestams ir***	13. ***primena, kad Teisinės valstybės sąlygų reglamente[1a] nustatyta***, kad ***iš galutinių gavėjų neturėtų būti atimta galimybė pasinaudoti ES lėšomis, jei jų vyriausybei būtų taikomos sankcijos***; ***yra tvirtai įsitikinęs, kad iki šiol ši nuostata***

įtrauktos pažangios sąlygos;	***buvo nepakankamai užtikrinama, ir pabrėžia, kad reikia laikytis tvirto požiūrio siekiant užtikrinti, kad paramos gavėjai nebūtų baudžiami dėl savo vyriausybės veiksmų, ypač panašiais atvejais, kaip Vengrijos vyriausybės veiksmai, kuriais buvo pakenkta teisinės valstybės principui ir dėl kurių buvo sustabdytas ES lėšų išmokėjimas; ragina Komisiją išnagrinėti papildomus būdus, kaip užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, pilietinė visuomenė ir kiti paramos gavėjai galėtų toliau naudotis ES finansavimu tais atvejais, kai nacionalinės vyriausybės pažeidžia teisinės valstybės principą, nesusilpninant Teisinės valstybės sąlygų reglamento taikymo;* *[1a] 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).*

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
13 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	13a. pabrėžia, kad teisinė valstybė yra viena iš pagrindinių ES vertybių; mano, kad reikia toliau stiprinti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintų bendrų ES vertybių, šiuo metu įtrauktų į Bendrųjų nuostatų reglamentą, apsaugą; pabrėžia, kad Komisija turėtų naudotis visomis vadinamojo teisinės valstybės priemonių rinkinio priemonėmis, siekdama apsaugoti ES finansinius interesus, ir tai turėtų daryti nuosekliai ir skaidriai; todėl pakartoja, kad būtina konsoliduoti teisinės valstybės priemonių rinkinį ir laikyti jį bendru, nedalomu visų priemonių, būtinų ES finansavimui skirti

	pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamentą, Bendrųjų nuostatų reglamentą ir EGADP reglamentą[1a], rinkiniu, suderintu su metine teisinės valstybės principo taikymo ataskaita; ragina sukurti išsamią teisinės valstybės stebėsenos sistemą, kuria būtų siekiama užtikrinti nuoseklumą ir vienodumą visoje ES ir garantuoti sąžiningą ir nešališką šio principo taikymą;
	[1a] 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
13 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	13b. pabrėžia sanglaudos politikos ir Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo suderinamumo svarbą, kaip numatyta Finansiniame reglamente; taip pat pabrėžia miestų projektų, kuriais skatinama socialinė įtrauktis, socialinės inovacijos ir ekologinė pertvarka, svarbą;

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
14 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
14. pabrėžia, kad reikia didinti investicijas į veiksmingų administracinių gebėjimų stiprinimą, ypač vietos ir regionų valdžios institucijose, siekiant skatinti veiksmingą decentralizuotą ES lėšų valdymą ir ***įgyvendinimą***, ir pabrėžia, kad	14. pabrėžia, kad reikia didinti investicijas į veiksmingų administracinių gebėjimų stiprinimą, ypač vietos ir regionų valdžios institucijose, siekiant skatinti veiksmingą decentralizuotą ES lėšų valdymą ir ***sudaryti sąlygas dar labiau***

sanglaudos politikos rezultatai priklauso nuo perspektyvios ir įtraukios strategijos, tinkamo suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo ir gero valdymo;	***paprastinti ES fondų įgyvendinimo procedūras***, ir pabrėžia, kad sanglaudos politikos rezultatai priklauso nuo perspektyvios ir įtraukios strategijos, tinkamo suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo ir gero valdymo;

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
14 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	14a. pažymi, kad nuo 2007 m. sanglaudos politikos fondams taikomas vieno bendro audito metodas; pripažįsta, kad bendro audito metodas yra supaprastinimo priemonė, padedanti sumažinti kontrolės dubliavimosi ir to paties projekto ir paramos gavėjo auditų sutapimo galimybę;

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
14 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	14b. primena, kad vieno bendro audito metodo taikymas praktiškai priklauso nuo valstybių narių audito įstaigų atlikto solidaus ir patikimo audito darbo; yra susirūpinęs dėl to, kad ir Komisija, ir Europos Audito Rūmai nustatė, jog ne visų valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai, todėl sumažėja Komisijos galimybės pasikliauti jų darbu; apgailestauja dėl to, kad nepakankami ištekliai turi įtakos vadovaujančiųjų institucijų gebėjimui atlikti veiksmingą ir nuodugnią išlaidų kontrolę ir patikrinimus; ragina Komisiją suteikti šioms institucijoms aiškias gaires ir padidinti savo paramą administracinių gebėjimų stiprinimui;

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
15 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
15. mano, kad kitoje sanglaudos politikoje turėtų būti ***įtvirtintas naujas*** požiūris į auditą ir kontrolę, ***nustatant prevencinę kontrolę, vykdomą biudžeto perspektyvos pradžioje, siekiant nustatyti galimas klaidas ir užkirsti kelią jų pasikartojimui vėlesniais įgyvendinimo metais***;	15. mano, kad kitoje sanglaudos politikoje turėtų būti ***peržiūrėtas ir sustiprintas Komisijos ir valstybių narių*** požiūris į auditą ir kontrolę, ***kad būtų sprendžiami klausimai, kuriuos ne kartą pabrėžė Europos Audito Rūmai, pradedant nuo geresnio rizikos nustatymo ir*** **ex ante** ***kontrolės stiprinimo siekiant sumažinti klaidų lygį; primygtinai ragina Komisiją sutrumpinti ES lėšų susigrąžinimo ir sukčiavimo atvejų, apie kuriuos pranešta, nagrinėjimo administracinių procedūrų trukmę***; ***ragina Komisiją remti nacionalines, vietos ir regionų valdžios institucijas pereinant prie kitų sanglaudos politikos fondų, nuo pat pradžių joms teikiant techninę pagalbą;***

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
15 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	15a. pabrėžia, kad valstybių narių, kurioms taikomas teisinės valstybės mechanizmas arba Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio procedūra, arba kurios nusprendė neprisijungti prie Europos prokuratūros, valdžios institucijų administruojamoms programoms, vadovaujantis patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir atskaitomybės principais, turi būti taikomos griežtesnės audito, kontrolės ir stebėsenos priemonės, kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai;

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
15 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	15b. atkakliai tvirtina, kad dalyvavimas Europos prokuratūros veikloje turi būti privalomas valstybėms narėms, gausiančioms ES lėšas pagal daugiametę finansinę programą po 2027 m., išskyrus atvejus, kai valstybės narės konstitucijoje numatyta galimybė nedalyvauti;

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl rezoliucijos
15 c dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	15c. primena, kad svarbu griežtai taikyti ES finansines taisykles visoms programoms ir visiems paramos gavėjams, kad būtų išvengta visų formų sukčiavimo, interesų konfliktų, korupcijos, dvigubo finansavimo ir pinigų plovimo;

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
17 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
17. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir valstybių narių nacionaliniams bei regioniniams parlamentams.	17. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai***, Europos Audito Rūmams***, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir valstybių narių nacionaliniams bei regioniniams parlamentams.

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ NUOMONĖS REFERNETAS GAVO INFORMACIJOS

Nuomonės referentas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	14.5.2025
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 20 –: 6 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Georgios Aftias, Arno Bausemer, Gilles Boyer, José Cepeda, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Tamás Deutsch, Dick Erixon, Daniel Freund, Niclas Herbst, Virginie Joron, Ondřej Knotek, Kinga Kollár, Giuseppe Lupo, Marit Maij, Csaba Molnár, Jacek Protas, Julien Sanchez, Jonas Sjöstedt, Cristian Terheş
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Maria Grapini, Erik Marquardt, Karlo Ressler, Bert-Jan Ruissen, Michal Wiezik
Posėdyje per galutinį balsavimą pagal 216 straipsnio 7 dalį dalyvavę nariai	Pablo Arias Echeverría, Francisco Assis, Sunčana Glavak

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS
NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

20	+
ECR	Cristian Terheş
PPE	Georgios Aftias, Pablo Arias Echeverría, Caterina Chinnici, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Jacek Protas, Karlo Ressler
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Michal Wiezik
S&D	Francisco Assis, José Cepeda, Maria Grapini, Giuseppe Lupo, Marit Maij, Csaba Molnár
The Left	Jonas Sjöstedt
Verts/ALE	Daniel Freund, Erik Marquardt

6	-
ECR	Dick Erixon, Bert-Jan Ruissen
PfE	Tamás Deutsch, Virginie Joron, Ondřej Knotek, Julien Sanchez

2	0
ESN	Arno Bausemer
PPE	Kinga Kollár

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė